

TAALUNIE 2020

Taal schept kansen

Strategisch plan

...na:ge:si:wa:ret:de:
...noot,de,kruid:ten:
...en,de(m.),ken:
...er,de,kruid:ers:
...me:laar,de,kruid:
...meer,de(m.),kruid:
...het,de(m.),

TAALUNIE 2020

Taal scheidt kansen

Strategisch plan

Colofon

Vormgeving Room for ID'S

Tekst Wim de Mont

Den Haag, november 2013

Inhoud

7	Vooraf
9	Taal schept kansen
13	Nieuwe ambities
17	Communicatie
19	Tot slot
20	Bijlage: strategische en operationele doelstellingen

Vooraf

De Nederlandse Taalunie – kortweg de Taalunie – werkt sinds 1980 aan de samenwerking tussen Nederland en Vlaanderen op het gebied van de Nederlandse taal en letteren. En dat ‘in de ruimste zin’, zo vermeldt het verdrag dat op 9 september 1980 plechtig werd ondertekend. Het bewuste gebruik van het begrip ‘in de ruimste zin’ wijst op een open blik en op een toekomstgerichtheid van al wie tot de oprichting van de Taalunie heeft bijgedragen.

In januari 2013 kreeg de Taalunie een nieuwe algemeen secretaris. Het Comité van Ministers vroeg bij deze gelegenheid naar een nieuw strategisch plan voor de Taalunie. Nederland en Vlaanderen wilden een toekomstperspectief voor de werking van de Taalunie tussen nu en 2020. Het plan sluit aan op het verdrag van de Taalunie en op veranderingen in de maatschappij.

Dit strategisch plan is geschreven vanuit de visie dat taal kansen scheidt. Op de volgende pagina's wordt uitgebreider op die visie ingegaan. Vervolgens komen de nieuwe ambities aan bod. Het plan zelf heeft drie belangrijke functies:

- voor de overheid geeft het aan in welke richting de Taalunie evolueert;
- voor de medewerkers biedt het een kapstok voor de activiteiten en projecten en is het een referentie voor de eigen rol in de organisatie;
- voor partners verheldert het de rollen van de Taalunie en daarmee ook de onderlinge relatie.

De nieuwe algemeen secretaris kreeg bij de aanvang van zijn mandaat duidelijke opdrachten mee:

- het gezicht worden van het Nederlands-Vlaamse taalbeleid;
- actualiseren van de missie, de visie en de opdracht van de Taalunie;
- optimaliseren van de interne processen en werking van de organisatie;
- optimaliseren van de competenties en de motivatie van de medewerkers;
- detecteren van mogelijkheden en relevante tendensen in het werkveld.

De algemeen secretaris bracht tussen januari en mei 2013 in kaart wat aanwezig was en wat ontbrak om van de Taalunie een nog slagvaardiger en resultaatgerichter organisatie te maken. De medewerkers kregen vervolgens inspraak en er kwam afstemming met een klankbordgroep, samengesteld uit leden van de Raad voor de Nederlandse Taal en Letteren. De algemeen secretaris hield met alle meningen en voorstellen rekening. Dat wil niet zeggen dat alle meningen en voorstellen zijn overgenomen. De algemeen secretaris maakte keuzes en zette lijnen uit.

Na de inbreng van de leden van het Comité van Ministers en van de leden van de Interparlementaire Commissie worden de huidige activiteiten volgens het Meerjarenbeleidsplan 2013-2017 getoetst aan de nieuwe strategische en operationele doelstellingen. Bestaande activiteiten worden behouden, bijgestuurd of vervangen door meer relevante activiteiten. Dit alles leidt in het voorjaar van 2014 tot een nieuw meerjarig beleidsplan dat een weerspiegeling is van de nieuwe ambities van de Taalunie.

Taal scheidt kansen

Wereldwijd spreken zo'n 25 miljoen mensen Nederlands. Het Nederlands is een officiële taal in Nederland, België en Suriname en op Curaçao, Aruba en Sint-Maarten. De Taalunie verbindt deze mensen en landen op basis van hun gemeenschappelijke taal en bundelt de krachten voor een gemeenschappelijk taalbeleid omdat taal culturele, sociale en economische kansen schept.

Het Nederlands maakt deel uit van onze diverse culturen en is er tegelijkertijd een drager van. De landen waar het Nederlands wordt gesproken, hebben een gedeeld cultureel belang. Samenspraak en samenwerking liggen daarom voor de hand. Ze maken onze culturele thuismarkten groter en verrijken die door middel van uitwisseling en wisselwerking.

Taal is ook een sociale vaardigheid. Elke burger moet de kans krijgen om via taal ten volle deel te nemen aan onze samenlevingen. Taal is een recht. Wie het Nederlands beheerst, krijgt betere kansen in een meertalige (digitale) wereld. Meertaligheid is een rijkdom en het Nederlands, in al zijn vormen en variëteiten, is onze eigen waardevolle bijdrage daaraan. De Taalunie helpt mensen om het Nederlands goed te gebruiken. Dat biedt ze meer kansen in het leven. Door mensen hedendaagse taalinstrumenten aan te reiken, zorgt de Taalunie ervoor dat ze het Nederlands ook in de moderne, digitale wereld gemakkelijk kunnen blijven gebruiken.

Dezelfde taal spreken, levert economische meerwaarde op. Investeren in het Nederlands creëert bedrijfseconomische kansen. Sociale participatie leidt tot economische participatie. De Taalunie coördineert de inspanningen van de Nederlandse en Vlaamse overheid om de ontwikkeling van taal- en spraaktechnologie in het Nederlands te bevorderen. Onderzoeksgroepen en bedrijven krijgen de kans om technologische toepassingen voor de zorg en het onderwijs te ontwikkelen. Zo komen producten tot stand voor mensen met dyslexie en voor mensen die Nederlands leren als tweede taal.

Het gebruik van het Nederlands is bovendien niet beperkt tot de landen waar het Nederlands een officiële taal is. In Franstalig België, het noorden van Frankrijk en het westen van Duitsland neemt het Nederlands als vreemde taal een stevige plaats in in het reguliere en het volwassenenonderwijs. En in het Verenigd Koninkrijk staat het Nederlands op plaats vijf van de door het bedrijfsleven gevraagde talen. Hoger dan het Russisch, het Chinees of het Zweeds.

'Het Nederlands is echt een moeilijke taal,' zegt de 26-jarige Afghaan Farid Shah Said, 'maar ik wil het zo graag leren. Ik ben nu acht maanden in België en ik weet zeker dat de taal beheersen, dé manier is om van mijn problemen af te raken. Als ik Nederlands spreek, kan ik contact leggen met mensen en aan een baan geraken.'

(De Standaard, 3 september 2013)

De visie en de missie van de Taalunie

Taal schept kansen. De Taalunie stimuleert mensen en maatschappelijke sectoren om het Nederlands optimaal te benutten. Dat doet de Taalunie door:

- de betrokken overheden te adviseren voor het Nederlands;
- het Nederlands te beschrijven en beschikbaar te stellen;
- het gebruik van het Nederlands in maatschappelijke sectoren te bevorderen;
- gebruikers van het Nederlands binnen en buiten het taalgebied te ondersteunen;
- het Nederlands en de Nederlandstalige cultuur wereldwijd uit te dragen.

Hiervoor ontwikkelt de Taalunie proactief beleid, producten en diensten. Zo blijft het Nederlands een aantrekkelijke en levendige taal, zowel binnen als buiten het taalgebied.

De vertaling van de missie naar het werkveld resulteert tot verschillende rollen voor de Taalunie:

- adviseur voor taal en taalbeleid (spellingregels, taaladvies, taalachterstanden,...);
- makelaar en schakelaar om uitwisseling, afstemming en samenwerking te stimuleren (door van elkaar te leren, samen op te trekken wanneer nodig en dubbel werk te vermijden waar mogelijk);
- leverancier van basisproducten en -diensten voor het Nederlands (corpora, taaladvies,...);
- financier van partners en bedrijven om opdrachten uit te voeren (beschrijvingen, materialen,...);
- uitvoerder van werkzaamheden en diensten die niet door anderen (kunnen) worden opgenomen.

De kernwaarden van de Taalunie

De Taalunie vertrekt voor het vervullen van haar missie vanuit een duidelijke visie: taal schept kansen.

De Taalunie reikt mensen en maatschappelijke sectoren middelen aan zodat ze het Nederlands op een doeltreffende manier kunnen gebruiken waardoor ze kansrijker zijn. De Taalunie heeft drie kernwaarden die haar helpen haar missie ten volle te vervullen: inspirerend, verbindend en deskundig.

Inspirerend

De Taalunie houdt haar blik gericht op zowel maatschappelijke als technologische veranderingen in de wereld. Vanuit dit vertrekpunt brengt ze ideeën bij elkaar en doet ze nieuwe ideeën ontstaan waarmee ze creatief aan de slag gaat. Hierdoor kan ze adviezen, producten en diensten ontwikkelen die anticiperen en aansluiten op behoeften van mensen, organisaties en sectoren. De Taalunie wil richtinggevend en relevant zijn en door andere partijen worden erkend als een organisatie waarin expertise en ondernemerschap hand in hand gaan.

Verbindend

Makelen en schakelen leidt tot verbindingen. De Taalunie heeft een brugfunctie in het samenbrengen van partijen om gemeenschappelijke belangen en doelstellingen te realiseren.

Deskundig

Medewerkers van de Taalunie kennen hun vak. Dat is een belangrijke voorwaarde om de centrale rol te spelen die we ons willen toe-eigenen. Ideeën en plannen leiden tot concrete resultaten.

'Elk nadeel heb z'n voordeel,' wist Johan Cruijff al. Het is aan ons om van nadelen voordelen te maken. Taal, dus ook het Nederlands, kan worden misbruikt om mensen uit te sluiten. Wij willen het Nederlands gebruiken om mensen de kans te geven deel te nemen. Taal, dus ook het Nederlands, kan worden misbruikt om zich van anderen en het andere af te zetten. Wij willen het Nederlands gebruiken als brug naar andere mensen en culturen. Taal sloopt muren. Taal schept kansen.

Nieuwe ambities

Om haar missie in de beste omstandigheden te kunnen uitvoeren, definieert de Taalunie vijf strategische doelstellingen. Alle activiteiten van de Taalunie moeten vanaf 2014 bijdragen tot het realiseren van de missie.

I INSTITUTIONEEL: De Taalunie ondersteunt de betrokken overheden in hun taalbeleid voor het Nederlands en maakt samenwerking, afstemming en uitwisseling mogelijk.

De Taalunie heeft geen wet- of regelgevende bevoegdheid, maar de betrokken overheden verwachten wel dat de organisatie de spelling van het Nederlands vaststelt, de regels van het Nederlands beschrijft en beschikbaar stelt en een verantwoord gebruik van het Nederlands door de overheid en in het onderwijs bevordert. Daarnaast willen de betrokken overheden samen beleid voeren voor het Nederlands, zowel binnen als buiten het taalgebied. De Taalunie wijst op mogelijkheden tot samenwerking, afstemming en uitwisseling wanneer die mogelijk, wenselijk of nodig zijn, ook in internationale verbanden. De Taalunie adviseert de overheden actief over hun taalbeleid voor het Nederlands en denkt constructief mee na over ander beleid dat direct en/of indirect raakt aan de positie van het Nederlands binnen en buiten het taalgebied.

II INFRASTRUCTUREEL: De Taalunie zorgt voor een hedendaagse (digitale) infrastructuur voor het Nederlands die kan worden benut door sectoren, doelgroepen en taalgebruikers.

Voor het Nederlands is het cruciaal dat er een hedendaagse (digitale) infrastructuur aanwezig is die het mogelijk maakt dat het in alle maatschappelijke domeinen wordt gebruikt en wereldwijd een rol van betekenis speelt. Samenwerking voor het aanleggen, onderhouden en uitbouwen van die infrastructuur ligt voor de hand. Wat de betrokken overheden samen doen, hoeven ze niet meer apart te doen en samen kunnen ze met minder middelen meer verwezenlijken. De Taalunie verzamelt, ontwikkelt en ontsluit kennis en informatie over en bronnen en basismaterialen voor het Nederlands, in al z'n vormen en variëteiten. Dat doet ze met het oog op actieve advies- en dienstverlening aan en optimale benutting door sectoren, doelgroepen en individuele taalgebruikers.

III ONDERSTEUNEND: De Taalunie stimuleert de optimale benutting van de hedendaagse (digitale) infrastructuur voor het Nederlands door sectoren, doelgroepen en taalgebruikers.

De Taalunie wil de gezamenlijke inspanningen die de betrokken overheden leveren voor een hedendaagse (digitale) infrastructuur voor het Nederlands, zoveel mogelijk laten renderen. Daartoe zet ze zich in voor de optimale benutting van kennis en informatie over en bronnen en basismaterialen voor het Nederlands door doelgroepen, sectoren en individuele taalgebruikers, ook buiten het taalgebied (zie IV en V). Bijzondere aandacht gaat uit naar het stimuleren en ondersteunen van samenwerking voor het duurzaam behouden, beheren en beschikbaar stellen van digitaal erfgoed en het onder de aandacht brengen van het belang en de meerwaarde van het Nederlands bij doelgroepen en sectoren, zoals bij jongeren, onderwijs en wetenschap.

IV INDIVIDUEEL: De Taalunie stimuleert dat alle gebruikers van het Nederlands binnen en buiten het taalgebied alle kansen krijgen om hun taalgebruik optimaal te ontwikkelen.

Voor de Taalunie is het Nederlands een taal van participatie, inclusie, excellentie en creativiteit, een taal die kansen biedt en mogelijkheden creëert. Daarom wil de Taalunie er mee voor zorgen dat iedereen zijn of haar taalgebruik optimaal kan ontwikkelen. De betrokken overheden voeren elk hun eigen beleid voor onderwijs, cultuur en wetenschap. De Taalunie kan hier voor het Nederlands waardevolle bijdragen aan leveren door kennis en expertise uit te wisselen en basisdiensten en basismaterialen aan te reiken. Naast het reguliere onderwijs in en van het Nederlands richt de Taalunie zich specifiek op talige risico's enerzijds en op talige excellentie anderzijds.

V INTERNATIONAAL: De Taalunie zorgt ervoor dat het Nederlands ook buiten het taalgebied een levendige en aantrekkelijke taal blijft, mede tot profijt van de betrokken samenlevingen.

Het ligt voor de hand dat de betrokken overheden buiten het taalgebied samenwerken voor het Nederlands. Om de taal wereldwijd een stevige positie in te laten nemen, is het belangrijk dat ze op voldoende plekken wordt geleerd, bestudeerd en vertaald. De netwerken die de Taalunie opbouwt en onderhoudt via het onderwijs in en van het Nederlands buiten het taalgebied, de internationale neerlandistiek en samenwerking voor (literair) vertalers, benut ze tevens voor de gezamenlijke presentatie van het Nederlands en de Nederlandstalige cultuur in het buitenland.

Dwarsverbanden

Onder elk van deze vijf strategische doelstellingen zijn operationele doelstellingen geformuleerd (zie bijlage) en die vertonen onderling de volgende dwarsverbanden:

- kennis, informatie en expertise verzamelen, ontwikkelen en ontsluiten en doen benutten door sectoren, doelgroepen en individuele taalgebruikers;
- bronnen en basismaterialen verzamelen, ontwikkelen en ontsluiten en doen benutten door sectoren, doelgroepen en individuele taalgebruikers;
- inhouden en instrumenten voor digitaal erfgoed aanbieden en doen benutten;
- kennis en expertise en basisdiensten en -materialen voor NT1, NT2, NVT e.d. aanreiken;
- ondersteuning en facilitering voor neerlandistiek, letteren en (literair) vertalen bieden.

Op basis van deze dwarsverbanden zijn de strategische doelstellingen in de werking ondergebracht bij drie nieuwe afdelingen (de namen daarvan liggen nog niet vast):

1. INSTITUTIONEEL
2. INFRASTRUCTUREEL & ONDERSTEUNEND
3. INDIVIDUEEL & INTERNATIONAAL

Communicatie

De Taalunie is aanwezig op verschillende werkterreinen en ontwikkelt heel diverse projecten en activiteiten. Daardoor is ze goed bekend bij specifieke doelgroepen, maar is de samenhang tussen haar werkzaamheden niet altijd even duidelijk. De Taalunie wil inzetten op de herkenbaarheid van haar werkzaamheden als geheel om de organisatie zelf beter voor het voetlicht te brengen. Dat zal ze doen aan de hand van haar nieuwe visie en missie. Communicatie is voor de Taalunie geen eenmalig gebeuren, maar een volgehouden inspanning die deel is van elke activiteit.

Van ‘alles’ naar ‘focus’, van fragmentatie naar herkenning

Communicatie draagt bij aan het overbrengen van een samenhangend beeld van de werkzaamheden van de Taalunie, zodat doelgroepen en belanghebbenden in ieder contactmoment met een consistent beeld worden geconfronteerd. Ook als sommige werkzaamheden van de Taalunie (deels) worden verricht door andere organisaties, zal de band met de Taalunie duidelijker worden gemaakt.

Doelstelling

De Taalunie werkt er hard aan om van haar losse blokjes een mooi bouwwerk te maken. Dit mooie bouwwerk moet worden erkend en herkend. Haar maatschappelijke relevantie moet zichtbaar worden gemaakt, met als resultaat dat belanghebbenden zien en erkennen dat de Taalunie bijdraagt aan het versterken van de positie van de Nederlandse taal. Kortom, belanghebbenden van de Taalunie krijgen een duidelijk, positief en samenhangend beeld van de werkzaamheden van de Taalunie.

‘Het grootste probleem met de communicatie is de illusie dat het is volbracht’ (George Bernard Shaw). Communicatie is dus een constante opdracht. We zeggen wat we doen, we doen wat we zeggen en we zeggen wat we hebben gedaan. En daarbij vertellen we steeds waarom: ‘Taal scheidt kansen’.

Tot slot

De Taalunie bewijst sinds haar oprichting in 1980 een organisatie te zijn die reëel bijdraagt aan internationale samenwerking op het gebied van de Nederlandse taal en letteren. De veranderende wereld vereist dat ze ook inspeelt op nieuwe maatschappelijke werkelijkheden. De Taalunie streeft ernaar haar kennis van en expertise op alle terreinen van de Nederlandse Taal te bundelen en in samenhang aan te bieden aan haar doelgroepen en het grote publiek. De samenhang van de aanwezige kennis, diensten en producten maakt de Taalunie sterk en uniek. De Taalunie streeft steeds naar samenwerking en zoekt altijd de verbinding.

Alles is er klaar voor om van de Taalunie een slagvaardige en resultaatgerichte organisatie te maken, zoals door het Comité van Ministers wordt gevraagd. De algemeen secretaris vraagt daarvoor de enthousiaste medewerking van het Comité van Ministers, de Interparlementaire Commissie, de Raad van de Nederlandse Taal en Letteren en de medewerkers van het Secretariaat. Alles is er klaar voor, de tijd van handelen is gekomen.

Een nieuwe interne organisatie van het Secretariaat zal een efficiëntere en effectievere werking mogelijk maken. Een nieuwe overkoepelende organisatiestructuur, met vernieuwde samenwerkingen met betoelaagde instituten en verenigingen, zal daar eveneens toe bijdragen. Tot slot zal een nieuwe bestuursstructuur ook de aansturing van en de controle op de Taalunie zelf verbeteren.

De Taalunie is een schitterende organisatie die mensen kansen biedt, maatschappelijke meerwaarde creëert en voor de betrokken samenlevingen een motor van ontwikkeling is. Dat is het gewenste beeld van de Taalunie in 2020. De algemeen secretaris verzoekt het Comité van Ministers om de nodige middelen en mogelijkheden om dat gewenste beeld na te streven en werkelijkheid te laten worden.

Strategische en operationele doelstellingen

Om haar missie te kunnen verwezenlijken, stelt de Taalunie zich vijf strategische doelstellingen (I-V) en zestien operationele doelstellingen (1-16). Voor de uitwerking van het nieuwe meerjarige beleidsplan zullen deze doelstellingen het kader vormen om de activiteiten en projecten te bepalen waarop de Taalunie de komende jaren wil inzetten.

- I INSTITUTIONEEL: De Taalunie ondersteunt de betrokken overheden in hun taalbeleid voor het Nederlands en maakt samenwerking, afstemming en uitwisseling mogelijk.**
 - 1 De Taalunie ondersteunt de betrokken overheden in een verantwoord gebruik van het Nederlands door de spelling en de regels te beschrijven en beschikbaar te stellen.
 - 2 De Taalunie adviseert de betrokken overheden actief over hun taalbeleid voor het Nederlands en stuurt aan op samenwerking, afstemming en uitwisseling wanneer die mogelijk, wenselijk of nodig zijn.

- II INFRASTRUCTUREEL: De Taalunie zorgt voor een hedendaagse (digitale) infrastructuur voor het Nederlands die kan worden benut door sectoren, doelgroepen en taalgebruikers.**
 - 3 De Taalunie verzamelt, ontwikkelt en ontsluit kennis en informatie over het Nederlands met het oog op advies en dienstverlening aan sectoren, doelgroepen en individuele taalgebruikers.
 - 4 De Taalunie verzamelt, ontwikkelt en ontsluit bronnen en basismaterialen voor het Nederlands met het oog op benutting door sectoren, doelgroepen en individuele taalgebruikers.
 - 5 De Taalunie verzamelt, ontwikkelt en ontsluit strategische inhoud en instrumenten ten behoeve van het duurzaam behouden, beheren en beschikbaar stellen van digitaal erfgoed.

- III ONDERSTEUNEND: De Taalunie stimuleert de optimale benutting van de hedendaagse (digitale) infrastructuur voor het Nederlands door sectoren, doelgroepen en taalgebruikers.**
 - 6 De Taalunie verstrekt advies over en basisdiensten voor het Nederlands aan sectoren, doelgroepen en individuele taalgebruikers (van een algemene naar een gedifferentieerde aanpak).
 - 7 De Taalunie streeft naar benutting van de bronnen en basismaterialen voor het Nederlands door sectoren, doelgroepen en individuele taalgebruikers (met name voor onderzoek en ontwikkeling).
 - 8 De Taalunie stimuleert en ondersteunt samenwerking voor het duurzaam behouden, beheren en beschikbaar stellen van digitaal erfgoed, ook in internationale verbanden.
 - 9 De Taalunie brengt het belang en de meerwaarde van het Nederlands onder de aandacht van doelgroepen en sectoren (in de eerste plaats van jongeren, onderwijs en wetenschap).

IV **INDIVIDUEEL: De Taalunie stimuleert dat alle gebruikers van het Nederlands binnen het taalgebied alle kansen krijgen om hun taalgebruik optimaal te ontwikkelen.**

- 10 De Taalunie ondersteunt en faciliteert de betrokken overheden in het onderwijs in en van het Nederlands door kennis en expertise uit te wisselen en basisdiensten en -materialen aan te reiken.
- 11 De Taalunie ondersteunt en faciliteert de betrokken overheden specifiek in hun beleid gericht op de taligheid en taalvaardigheid van talige risicogroepen (op dezelfde manieren als in 10).
- 12 De Taalunie ondersteunt en faciliteert de betrokken overheden specifiek in hun beleid gericht op excellentie en creativiteit in de Nederlandse taal (op dezelfde manieren als in 10).

V **INTERNATIONAAL: De Taalunie zorgt ervoor dat het Nederlands ook buiten het taalgebied een levendige en aantrekkelijke taal blijft, mede tot profijt van de betrokken samenlevingen.**

- 13 De Taalunie ondersteunt en faciliteert het onderwijs in en van het Nederlands buiten het taalgebied door kennis en expertise aan te leveren en basisdiensten en -materialen aan te reiken.
- 14 De Taalunie ondersteunt en faciliteert de internationale en interdisciplinaire neerlandistiek en wil die verstevigen en verzelfstandigen via akkoorden en publiek-private samenwerking.
- 15 De Taalunie ondersteunt en faciliteert (literair) vertalers van en naar het Nederlands en wil voor deze doelgroep meer internationale samenwerking en ondersteuning op gang brengen.
- 16 De Taalunie benut haar internationale netwerken (uit 13, 14 en 15) voor de gezamenlijke presentatie van het Nederlands en de Nederlandstalige cultuur buiten het taalgebied.

DWARSVERBANDEN

Tussen de vijf strategische doelstellingen tekenen zich vijf duidelijke dwarsverbanden af:

- 1 **Kennis, informatie en expertise** verzamelen, ontwikkelen en ontsluiten en doen benutten door sectoren, doelgroepen en individuele taalgebruikers (1, 3, 6, 9, 10, 11, 12, 13, 14 en 15);
- 2 **Bronnen en basismaterialen** verzamelen, ontwikkelen en ontsluiten en doen benutten door sectoren, doelgroepen en individuele taalgebruikers (1, 4, 7, 10, 11, 12, 13, 14 en 15);
- 3 **Inhouden en instrumenten** voor digitaal erfgoed aanbieden en doen benutten (5 en 8);
- 4 Kennis, expertise, basisdiensten en -materialen voor **NT1, NT2, NVT e.d.** aanreiken (10, 11 en 13);
- 5 Ondersteuning en facilitering van **neerlandistiek, letteren en (literair) vertalen** (12, 14 en 15).

Nederlandse Taalunie

Lange Voorhout 19

2514 EB Den Haag

Nederland